

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 අභිතකර මතය

ශ්‍රී ලංකා පාපැදි සම්මේලනයේ (“සම්මේලනය”) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත සහ 1993 අංක 47 දරන ක්‍රීඩා (සංශෝධන) පනතේ 9වන වගන්තියෙන් සංශෝධනය කරන ලද 1973 අංක 25 දරන ක්‍රීඩා පනතේ 21(අ) වගන්තිය විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණු වල බලපෑම හේතුවෙන් සම්මේලනයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, සම්මේලනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, සුළු හා මාධ්‍ය පරිමාණ ආයතන සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ මතයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව අභිතකර මතයක් මා විසින් ප්‍රකාශ කරමි.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති වලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ විෂයපථය යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සුළු හා මාධ්‍ය-පරිමාණ අස්ථිත්වයන්, සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට (SLFRS for SMEs) අනුකූලව පිළියෙල කිරීම සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයක් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සම්මේලනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සම්මේලනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් සහ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විට මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සම්මේලනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සම්මේලනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සම්මේලනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන ය යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතික වීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,:

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සම්මේලනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත සම්මේලනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සම්මේලනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සම්මේලනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සම්මේලනය ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සම්මේලනය සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්මේලනයේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 සුළු හා මධ්‍ය-පරිමාන අස්ථිත්වයන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට (SLFRS for SMEs) අනුකූල-නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතයන්ට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සුළු හා මධ්‍ය-පරිමාන අස්ථිත්වයන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (SLFRS for SMEs) වල 2.36ට අනුව , සියලු ආදායම් හා වියදම් උපචිත පදනම යටතේ හඳුනා ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සම්මේලනය එහි සාමාජික ගාස්තු මුදල් පදනම යටතේ හඳුනාගෙන තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය වන විට දී ලැබිය යුතු සාමාජික ගාස්තුවල නිවර්ණතාවය විගණනයේදී නිශ්චිත කර ගැනීමට නොහැකිවිය.

ගෙවන ලද සාමාජික ගාස්තු පිළිබඳව පැහැදිලිව වෙන් වශයෙන් දක්වා නැත. එබැවින් බලපත්‍ර අයදුම්කරුගේ ගාස්තු අඩු කිරීමෙන් පසු ක්‍රීඩා සමාජ විසින් තැන්පත් කරන ලද මුළු වටිනාකම සාමාජික ගාස්තු ලෙස සටහන් කර ඇත.

සම්මේලනය සුළු හා මධ්‍ය-පරිමාන අස්ථිත්වයන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට (SLFRS for SMEs) අනුකූල විය යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

ජංගම නොවන වත්කම්, ජංගම වත්කම්, සමුච්චිත අරමුදල් සහ ජංගම වගකීම් පිළිවෙලින් රු. 81,280, රු. 1,295,501, රු. 53,720 සහ රු. 1,323,061 ක ආරම්භක ශේෂයන් 2021 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙනැවිත් නොතිබුණි. එබැවින්, 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සම්මේලනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් ලබා නොදේ.

මෙම කරුණ පෙර විගණන විමසුම් වලද ඉස්මතුකර පෙන්වා ඇත.

ආරම්භක ශේෂයන් ඇතුළත් කිරීමෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම .

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල-නොවීම	කළමණාකාරිත්වයේ ආහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 මැයි 03 දිනැති අංක 2382/32 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 2024 අංක 01 දරන ජාතික ක්‍රීඩා සංගම් නියෝග II කොටසේ 3 (1) (ii) වගන්තිය	වත්මන් ජාත්‍යන්තර ශ්‍රේණි මට්ටම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උපාය මාර්ග ඇතුළත් සංයුක්ත සැලැස්මක් සම්මේලනය විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මෙම රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක වන දින සිට මාස 03ක් ඇතුළත, අදාළ කාල සීමාව තුළ අපේක්ෂිත ඉලක්ක සහ කාර්ය සාධන මට්ටම පිළිබඳ තොරතුරු, ක්‍රීඩා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, එවැනි සැලැස්මක් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සම්මේලනය අපොහොසත් වී තිබුණි.	පෙර දැනුම්දීමකින් තොරව සහ අනපේක්ෂිත අවස්ථාවක කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් සම්මේලනයට ඉහතකී රෙගුලාසි සමඟ අනුකූල වියනොහැකි විය.	සම්මේලනය ක්‍රීඩා නීති වලට අනුකූල විය යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 1,092,432ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 34,048ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 1,058,384 වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය. ඉකුත් වර්ෂය හා සසඳන විට ක්‍රීඩා තරඟාවලි වියදම් සහ ක්‍රීඩා විනිසුරු පාඨමාලා ගාස්තු පිළිවෙලින් රු. 967,202 සහ රු. 102,000 වීම ඊට හේතුව වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමණාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 වර්ෂය තුළ දී දේශීය තරඟාවලි 18ක්, විදේශීය තරඟාවලි 04ක් සහ වැඩමුළු 14ක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර තිබුණද ,මෙම තරඟාවලි හා වැඩමුළු ඒ ආකාරයෙන්ම පැවැත්වුවාද යන්න තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රගති වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2024 මැයි 29 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, දැනුම්දීමකින් තොරව සම්මේලනයේ ක්‍රියාකාරිත්වය හදිසියේම නතර කිරීමට ගරු ක්‍රීඩා අමාත්‍යවරයා ගත් තීරණය හේතුවෙන්, සම්මේලනයට එහි ප්‍රගති වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නොහැකි විය.	සම්මේලනයේ කාර්යසාධනය මැනීම සඳහා සම්මේලනය විසින් ප්‍රගති සමාලෝචන වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.